

לעילוי נשמת

אאמו"ר הר' ראובן בן שמואל זצ"ל

ולעילוי נשמת

מו"ח הר' יצחק ברוך בן אברהם הכהן זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה

עולת ראובן

עלון שבועי בפניני, לקחי וענייני פרשת השבוע

העלון מוקדש השבוע

לע"נ זקני הגדול

רבינו יצחק חיי טייב לא מת זיע"א

לרגל יומא דהילולא

ט"ז אייר

שיהא מליץ יושר בעד כל כלל ישראל אמן.

פרשת בהר בחוקותי

פרשת בהר

ויקרא כה- כה לה לט

בפסוקים- כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר אחיו: וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך: וכי ימוך אחיך עמך ונמכר לך לא תעבד בו עבודת עבד:

ויש להבין, בכל שינויי הלשונות בפסוקים, מדוע נאמר בתחילה כי ימוך אחיך, ואח"כ כי ימוך אחיך ומטה ידו עמך, ואחרי זה וכי ימוך אחיך עמך?

ובכלי יקר, כתב וז"ל- ונראה כי שינוי הלשון שבכל פרשיות אלו מורה ע"ז כי במכירת המטלטלין לא הזכיר כלל כי ימוך כי יכול להיות שלפעמים אדם מוכר מטלטליו אע"פ שאינו מך מערכו כ"כ אלא שהוא נצרך לזווי אבל מאחזתו אפ"ל מקצתה אינו מוכר עד כי ימוך אבל עדיין אינו מטה ידו כ"כ ע"כ הוסיף בלוקח בריבית כי ימוך אחיך ומטה ידו עימך כתב לשון עימך על התמוטטות ולא על כי ימוך כי דבר זה גלוי עמך כי אזלת ידו וכוחו אז אינו עתה אבל מה שהוא מך עדיין אינו עמך כי עדיין לא תגלה חרפתו בקהל כי הוא מך אבל במוכר עצמו שקשה הוא מכולם אמר וכי ימוך אחיך עמך כי כבר נגלה עמך עניו ומרודו ודוחקו מאחר שהוא מוכרח למכור עצמו ובנמכר לגר שנגלה גם לגר כי מך הוא לכך אמר ומך אחיך עימו ולפי זה צריכין אנו לומר שמיכה גרוע ממטה ידו ושניהם כאחד מן אחת מהם ועימך של מיכה גרוע מן עימך של מטה ידו ועימו של גר גרוע מכולם. ע"כ.

פרשת בחוקותי

ויקרא כו ג

בפסוק אם בחוקתי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם:

וברש"י אם בחוקתי תלכו. יכול זה קיום המצות כשהוא אומר ואת מצוותי תשמרו הא מה אני מקיים אם בחוקתי תלכו שתהיו עמלים בתורה.

ויש להבין ברש"י דהרי זה שונה בין מצוות לחוקים שהרי מצוות יש בהם טעם וחוקים אין בהם טעם וסיבה וכמו פרה אדומה ושילוח הקן ואולי לכן התורה כופלת הלשון בחוקתי שזה חוקים בלי טעם ומצותי שזה מצוות עם טעם ומניין לרש"י שתהיו עמלים בתורה?

ועוד יש להבין ברש"י מדוע בחוקתי זה קשור לשתהיו עמלים בתורה היכן יש קשר ביניהם? ובבעה"ט כתב, אם בחוקתי תלכו בגי' עמלים בדברי תורה.

וצ"ל, דנאמר כאן אם בחוקתי תלכו וזה באמת נגיד שקאי רק על חוקים ואח"כ מצוות שזה דברים עם טעם אז אם כבר נאמר שהם הולכים בחוקות בלי טעם ודבר אז כ"ש שהם הולכים אחרי המצוות עם טעם ולכן זה מיותר וע"ז אומר המדרש שמכיוון שזה מיותר זה הולך על שתהיו עמלים בתורה.

רק יש עדיין להבין, דא"כ מיותר ואת מצוותי תשמורו כי בחוקתי הולך על הכל ומצוותי היינו צריכים ללמוד שתהיו עמלים בתורה וצ"ע.

ובאור החיים הקדוש כתב מדוע בחוקתי מתקשר לשתהיו עמלים בתורה-
וז"ל הק': "וטעם שקרא הכתוב עמל התורה חקה, לצד שיש בה מצוה אפילו ללמד דברים שלמדם פעמים שלש והם ידועים אצלו כי חפץ ה' בעסק התורה חוקה חקק".

חזק חזק ונתחזק

מן הפרשה

"והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדיך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עימך"
מעשה ברב ידוע, (י"א שהוא מרן הגר"ק זצ"ל) שבביתו הועסקה עוזרת גוייה שסייעה לרבנית בעבודות הבית. יום אחד הודיעה העוזרת לרבנית כי היא עוזבת את עבודתה ושבה לארץ מולדתה. ביקשה הרבנית לתת לעוזרת דבר מה כמתנת פרידה, ומשלא מצאה, לקחה תפוח גדול ויפה שעמד על השולחן, עטפה אותו והגישה לה. הודתה העוזרת לרבנית ועזבה את הבית. כעבור זמן מה נכנס הרב אל הבית והרבנית סיפרה לו את אשר אירע. נחרד הרב ואמר: "הלא השנה היא שנת שמיטה ותפוח זה קדוש בקדושת שביעית ובפיל' נאמר במש' בשביעית שאסור להוציא פירות שבי-עית מהארץ לחו"ל". ומה אעשה? שאלה הרבנית. רוצי אחריה- הורה הרב- וקחי ממנה את התפוח. מיהרה הרבנית אל הרחוב והחלה לדלוק אחר העוזרת. לאחר כברת דרך שעברה במרוצה הבחינה הרבנית בעוזרת העומדת בתחנת האוטובוס ועומדת לעלות לאוטובוס. הרבנית צעקה בקול את שמה אולם העוזרת התעלמה ממנה ועלתה אל האוטובוס כשהחל לנסוע. בלית ברירה עצרה הרבנית מונית וביקשה מהנהג שירדוף אחר האוטובוס. משהשיגה המונית את האוטובוס מיהרה הרבנית לעלות עליו, ושם פגשה את העוזרת שעזבה את ביתה עכשיו. כאשר ראתה העוזרת את הרבנית- נבהלה העוזרת ואמרה: אנא ממך אל תעשי לי מאומה ואל תפני למשטרה! אחזיר לך את הכל! ותוך כדי כך מוציאה העוזרת מתיקה שקית ובה תכשיטים רבים שנטלה זה עתה מבית הרבנית. בזכות ההקפדה על קדושת שביעית זכתה הרבנית שהתכשיטים היקרים הושבו לה.

מתי תאריך פטירתו של רבי חיי טייב לא מת זינע"א?

מובא בעלון בית נאמן של מרן רה"י הר' מאיר מאזוז שליט"א בשמו- כל השנים חשבו שרבי חי טייב נפטר ביום י"ט כסליו. וגם לאשכנזים יש בי"ט כסלו יום מיוחד. כתבתי פעם "מזרח ומערב נפגשו" מזרח זה הספרדים ומערב זה האשכנזים לשניהם יש חגיגה ביום י"ט כסלו. אחר כך ראיתי שזו טעות, כי על קברו של רבי חי טייב כתוב שהוא נפטר בששה עשר באייר. אז למה כולם אומרים י"ט בכסלו? חכם אחד תוניסאי אמר לי: מכניסים לנו ספק, עמלק גימטריא ספק... ואין להאמין לך. וכו'. והיה מישהו אחד בתוניס שהסביר אחרת מדוע היו עושים לו אזכרה בי"ט כסלו? מכיון שאז (בי"ט כסלו) הגרמנים באו והפחידו את כל המדינה כולה. והיו הרבה תוניסאים שבאו והתפללו על קברו של רבי חי טייב. ולכן אחר כך הגרמנים כמעט ולא עשו כלום בתוניסיה. ולכן זהו יום מיוחד ונס עבור היהודים בתוניסיה י"ט בכסלו.

שבת שלום ומבורך ואגוטען שבת!

